

ærede Medlem nævnede de forskellige kirkelige Indvendinger af administrativ eller dogmatisk Art, som kommer frem. Men de samme Spørgsmaal kan komme frem overfor næsten alle Embeder, og jeg tror derfor, at det Udvalg, som nedsættes, vil have den Pligt at undersøge ikke blot for Kirkens Vedkommende, men for mange andre Etablers Vedkommende, hvorledes Sagen stiller sig. Thi Sagen er den, at faar Kvinderne denne Adgang, faar de ogsaa Adgang til det samme Avancement. Og nu er det ganske rigtigt, at Kvinder egner sig fortræffeligt til at gøre Tjeneste som Assistent i Ministeriet, men derfor er det ikke sikkert, at de egner sig til at være Fuldmægtige eller Departementschefer. Derfor synes jeg, man maa forlange, at der enten i Loven eller paa anden Maade gives Sikkerhed for, at Kvinders Adgang til Embeder ikke betyder, at de skal avancere dér efter Anciennetetsregelen, men efter Egnethed, med andre Ord efter Springavancementsregelen. Jeg har spurgt en Departementschef, om den og den Dame vilde blive Fuldmægtig eller Kontorchef, og han har svaret: Nej, det bliver hun ikke. Nu ved vi, at de Herrer Rigsdagsmænd undertiden har en mærkelig Indvirkning paa Regeringen. Jeg skal nævne en Ting, jeg lige har lagt Mærke til. Vi har i Fjor vedtaget den maaske lidt letsindige Lov om Udlaan af de 5 Mill. Kr. til forskellige Haandværkere, en Lov, som kun kan blive god paa Betingelse af, at nogen staar inde for de paagældende, med andre Ord, at Haandværkerorganisationerne virkelig bestemmer, hvem der skal have Laanene. Men ikke desto mindre ser vi Rigsdagsmænd gaa til Ministrene, og derved vil der fra Centraladministrationens Side, d. v. s. i Virkeligheden fra Rigsdagsmændenes Side, ske en Indblanding i og en Modarbejden af Haandværkerforeningernes Bestemmelser, som er i høj Grad uheldig og ødelæggende. Paa samme Maade risikerer vi, at en Rigsdagsmand kommer til en Minister og siger: Du maa endelig skaffe min Vælgerindes Datter den eller den Stilling. Men Mændene vil ogsaa bede derom. Tag en Mand, som er Fuldmægtig i Ministeriet og er gift med en Dame, der ogsaa er Fuldmægtig; han er i høj Grad interesseret i, at hun bliver Kontorchef, og han vil bede om det og arbejde for det. Og enhver Mand, der har en kvindelig Slægtning, der er Embedsmand, vil gøre alt muligt for at faa hende frem. Kvinderne selv har en storartet Evne til at kunne anvende Omveje

for at naa deres Maal, og jeg er ganske sikker paa, at disse Veje vil blive benyttet. Lige saa fortræffeligt det er at faa Kvinder til Embedsmænd, naar de er egnede til det, lige saa uheldigt er det, naar de ikke er det. Jeg gentager, at jeg vilde være umaadelig lykkelig ved at se vore udmærkede kvindelige Rigsdagsmænd som Departementschefer — endnu mere lykkelig, end jeg er over at se dem som Rigsdagsmænd —, men jeg vil have Lov til at sige, at vi dog kan risikere at faa et for stærkt Avancement af de kvindelige Elementer indenfor Etablerne. Og dér maa man først og fremmest tage Hensyn til Effektiviteten. Thi selv om det er rimeligt eller sikkert, at enkelte Kvinder er udmærket egnede til at beklæde Stillinger i Ministeriet, er jeg alligevel ikke sikker paa, at en Regering, hvor Halvdelen af Departementscheferne er Kvinder, vil være en helt effektiv Regering.

Her kommer der et Spørgsmaal frem, som man ikke kan komme helt bort fra, og det er det økonomiske Spørgsmaal. Jeg hørte den ærede socialdemokratiske Ordfører, der talte som en Blanding af en Engel og en Socialdemokrat, sige: Maalet her er jo Lighed; den skal gennemføres overalt uden Hensyn til Race, Alder, Køn, og jeg ved ikke hvad andet — Uddannelse vel ogsaa, med andre Ord, det fulde Lighedsprincip. Men er der noget, som har været Slutningen af det 19de Aarhundredes dobbelte Forbandelse, synes jeg, at det er dette Lighedssludder. Maalet maa være at vise Retfærdighed, ikke at give Lighed. Thi vi Mennesker er forskellige, Racerne er forskellige, der er Forskel paa en Neger og en hvid Mand, der er Forskel paa en Franskmand og en Englænder; der er nu en Gang Forskel paa de to Køn i Karakter og Anlæg, og der er Forskel paa en Landmand og en Bymand. Denne Paastand om, at det gælder om at faa alle de naturgivne, alle de gudgivne Forskelligheder helt udryddet, ja, til syvende og sidst ogsaa at faa Forskellighederne i Uddannelse udryddet, skal vi bort fra, den betyder ikke noget. Deri er desværre mange Højremænd enige med mange Radikale, at paa alle Punkter skal Ligheden gennemføres undtagen maaske med Hensyn til den tarveligste Form for Ulighed, som bestaar i Ulighed med Hensyn til Penge, med Hensyn til Formue. Derfor maa jeg have Lov til at sige, at man kan ikke stille et saadant Lighedsbegreb op i al Almindelighed, jeg maa protestere imod det, jeg mener, at